

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Cob/85/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620203025
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Blaha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6620203025.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Blahu, členiek senátu JUDr. Márie Kubincovej, PhD. a Mgr. Miriam Kamenskej v právnej veci žalobcu PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 36 857 033 proti žalovanému JUDr. Pavol Krokoš - NIPARI, nar. 11.07.1952, s miestom podnikania Podjavorinskej 8, 984 01 Lučenec, IČO: 32 626 967 o zaplatenie 4.599,92 Eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozhodnutiu Okresného súdu Lučenec sp. zn. 14Cb/23/2020-126 zo dňa 11.októbra 2021 takto

rozhodol:

Rozhodnutie Okresného súdu Lučenec sp. zn. 14Cb/23/2020-126 zo dňa 11.októbra 2021 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozhodnutím v prvej výrokovej vete zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 4.599,92 Eur s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 4.599,92 Eur od 02.08.2016 do zaplatenia v pravidelných mesačných splátkach po 100,- Eur splatných vždy k 15. dňu toho, ktorého mesiaca kedy vznikne splátková povinnosť počnúc mesiacom december 2021, v prípade nezaplatenia tej, ktorej splátky pod následkom straty výhody splátok. V druhej výrokovej vete uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v celom rozsahu.

2. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa svojou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 4.599,92 Eur s príslušenstvom. Svoj nárok odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 09.12.2015 Zmluvu o úvere číslo 229862 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej žalobca (ako veriteľ) poskytol žalovanému (ako dlžníkovi) úver vo výške 7.608,00 Eur. Poskytnutý úver spolu s úrokom sa žalovaný zaviazal splatiť v 12 mesačných splátkach vo výške 634,00 Eur, v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou splátok úveru a listom zo dňa 17.07.2016 mu žalobca oznámil, že je v omeškani s úhradou splátok a upozornil ho na možnosť zosplatiť všetky záväzky zo zmluvy. Žalovaný neuhradil dlhované splátky a všetky splátky sa podľa zmluvy stali splatnými dňa 01.08.2016 a žalobca ako veriteľ toto oprávnenie uplatnil v súlade s článkom 12 ods. 12.3 zmluvy. Celková dlžná suma predstavuje súčet neuhradených splátok, ktoré boli zosplatené na základe uvedeného ustanovenia a predstavuje čiastku 3.839,12 Eur, pričom žalovaný do dňa podania žaloby zaplatil len sumu 3.768,88 Eur. V súlade s ustanovením článku 12 ods. 12.1 zmluvy si žalobca uplatnil aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, a to 2 x po 380,40 Eur a nárok na úrok z omeškania. Celková suma dlhu žalovaného voči žalobcovi predstavuje súčet neuhradených splátok a zmluvných pokút vo výške 4.599,92 Eur.

3. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že v odpore voči vydanému platobnému rozkazu žalovaný namietal výšku predmetnej sumy, nakoľko pravidelne platil dohodnuté sumy, až dokedy bol na PN, ďalej namietal, že suma, ktorú si od spoločnosti požičal bola 4.000,-Eur a úroky považoval za

neprípustné. Žalovaný tiež namietal, že predmetný úver bral ako fyzická osoba, nie ako podnikateľ, pričom namietal aj to, že okamžité vyhlásenie splatnosti úveru nedostal v písomnej forme.

4. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa k týmto tvrdeniam žalovaného vyjadril tak, že tvrdenie žalovaného o tom, že bral úver ako fyzická osoba je v rozpore s obsahom žiadosti o úver a so zmluvou o revolvingovom úvere. V zmluve o revolvingovom úvere zo dňa 09.12.2015 bol žalobca (správne malo byť uvedené „žalovaný“) označený ako podnikateľ a v čl. 1 ods. 1.1 je uvedené, že peňažné prostriedky sa poskytujú na podnikateľský účel. Žalobca teda tvrdil, že žalovaný vystupoval ako podnikateľ už pri podaní žiadosti o úver. V tejto súvislosti odkázal na názor Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo/81/2011. Poukázal aj na záver žiadosti žalovaného o poskytnutie úveru v časti nachádzajúcej sa nad podpismi, v ktorej je uvedené: „Podpisom žiadateľ prehlasuje, že žiada o úver na podnikateľské účely a je si vedomý právnych následkov v prípade nepravdivosti tohto prehlásenia“. K tvrdeniam žalovaného o nedoručení okamžitého vyhlásenia splatnosti v písanej forme žalobca uviedol, že všetky splátky tvoriace žalovanú sumu sú splatné a žalobca neeviduje vyhlásenie splatnosti ako nedoručené.

5. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalovaný na pojednávaní poukázal na to, že sa jedná o občianskoprávnu vec a nárok žalobcu považuje za premlčaný, zopakoval, že finančné prostriedky nepoužil na podnikanie, ale na súkromný účel, z úveru dostal 4.000,-Eur a vrátil 3.700,-Eur a z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu došlo k znemožneniu jeho podnikania.

6. Po vykonanom dokazovaní okresný súd žalobe v celom rozsahu vyhovel. Vzťah medzi žalobcom a žalovaným posúdil ako obchodno-záväzkový podľa § 261 a nasl. Obchodného zákonníka (ďalej „ObZ“), keď z obsahu úverovej zmluvy vyplýva, že žalovaný ako dlžník túto podpísal ako podnikateľ - živnostník a nejedná sa preto o spotrebiteľský vzťah podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej „OZ“) a predmetná zmluva nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej aj „ZoSÚ“). Konštatoval, že z vykonaného dokazovania je zrejmé a nebolo medzi stranami sporné, že strany sporu uzavreli dňa 09.12.2015 zmluvu o revolvingovom úvere č. 229862, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 7.608,-Eur žalobcom pre žalovaného, ktorý sa úver zaviazal splatiť dvanástimi splátkami po 634,-Eur počnúc od 31.01.2016 (1. splátka) a konečnou splatnosťou 31.12.2016 (12. splátka). O tom, že žalovaný uzavrel túto zmluvu ako podnikateľ svedčí aj to, že v žiadosti o úver prehlásil, že žiada o úver na podnikateľské účely (správne malo byť uvedené „účely“), v žiadosti ako aj v zmluve sú uvedené údaje žalovaného ako podnikateľa, v zmluve nie sú uvedené jeho osobné údaje, ale len údaje zo živnostenského registra, pričom v čl. 1.1.1 je uvedené, že úver sa mu poskytuje na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti v dohodnutej nominálnej výške, pričom výška mesačnej splátky tiež nasvedčuje tomu, že táto bude splácaná z podnikateľskej činnosti žalovaného, ktorý však v stanovenej lehote splatnosti dlh nesplatil, a preto podľa príslušných ustanovení zmluvy o revolvingovom úvere sa stal splatným celý dlh vrátane majetkových sankcií. Okresný súd odkázal na čl. 12 bod 12.1 a bod 12.3 a vo vzťahu k zaplateniu zmluvnej pokuty vo výške 5% z nominálnej výšky úveru uviedol, že preskúmaním úverovej zmluvy neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali neplatnosti takéhoto zmluvného dojednanja (zmluvná pokuta vo výške 5% z nominálnej výšky úveru pri omeškaní s úhradou splátky úveru o viac ako 15 dní) a preto dohodnutú zmluvnú pokutu, vyčíslenú f. č. 916002011 vo výške 380,40 Eur a f. č. 916002247 vo výške 380,40 Eur, žalobcovi priznal.

7. Na základe vyššie uvedeného okresný súd priznal žalobcovi právo na zaplatenie sumy 4.599,92 Eur (3.839,12 Eur + 2 x po 380,40 Eur).

8. Okresný súd priznal žalobcovi aj 9% úrok z omeškania z istiny 4.599,92 Eur a v zmysle § 232 ods. 4 CSP uložil žalovanému povinnosť plniť svoju povinnosť v splátkach, ktorých výšku určil vzhľadom na to, že zdravotný stav žalovaného je zlý, ktorý potrebuje finančné prostriedky na zakupovanie liekov a zdravotných pomôcok. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa ust. § 255 ods. 1 CSP priznal žalobcovi ako úspešnej strane voči žalovanému právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

9. Proti uvedenému rozhodnutiu podal včas v celom rozsahu odvolanie žalovaný z dôvodu, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

10. Poukázal na to, že svojim návrhom (správne malo byť uvedené odporom) zo dňa 23.12.2020 namietal výšku predmetnej sumy. Uviedol, že splátky pravidelne uhrádzal žalobcovi až dokedy vážne ochorel a nevedel túto sumu doplatiť. Suma, ktorú si od žalobcu požičal, bola vo výške 4.000,-Eur a úžernícke úroky vo výške 3608,-Eur. Žalovaný v odvolaní žiadal, aby súd aplikoval právo na ochranu spotrebiteľa, pretože dohodnuté úroky pripomínajú úžeru a sú neprípustné. V odvolaní zopakoval, že predmetnú sumu si bral ako fyzická osoba a nie ako podnikateľ. Opätovne uviedol, že bol uvedený do omylu pracovníčkou, ktorá mu tento úver sprostredkovala a zopakoval, že sa jedná o občianskoprávnu vec, nárok považuje za premlčaný a zopakoval námietku, že nedostal písomné vyhlásenie splatnosti úveru, čo malo za následok zvýšené úročenie z istiny. Poukázal na to, že sám žalobca uviedol, že neeviduje vyhlásenie splatnosti ako nedoručené, t. j. nemá doklad o tom, že ho doručil a namietal, že okresný súd v rozsudku uvádza ako Občiansky zákonník, tak aj Obchodný zákonník. Žalovaný preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

11. Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

12. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa § 379, § 380 ods. 1 § 385 ods. 1 CSP v senáte bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

13. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca ako veriteľ uzavrel so žalovaným ako dlžníkom dňa 09.12.2015 Zmluvu o úvere č. 229862 (ďalej „zmluva“). V čl. 1 zmluvy bola určená nominálna výška úveru 7.608,00 Eur. V čl. 2 sa žalovaný zaviazal zaplatiť úver v 12 mesačných splátkach vo výške 634,00 Eur, počnúc od 31.01.2016 (1. splátka) až do 31.12.2016 (12. splátka), podľa splátkového kalendára podpísaného obidvoma účastníkmi zmluvy uvedeného v Prílohe č. 1, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy.

14. Z prehľadu splácania (č.l. 10) vyplýva, že dňa 10.12.2015 žalobca poskytol žalovanému sumu 4.000,00 Eur a žalovaný zaplatil žalobcovi ku dňu podania žaloby sumu 3.768,88 Eur, a to dňa 29.01.2016 sumu 634,00 Eur, dňa 09.03.2016 sumu 234,00 Eur, dňa 30.03.2016 sumu 400,00 Eur, dňa 19.04.2016 sumu 234,00 Eur, dňa 29.04.2016 sumu 400,00Eur, dňa 27.05.2016 sumu 634,00 Eur, dňa 12.07.2016 sumu 434,00 Eur, dňa 28.09.2016 sumu 200,00 Eur, dňa 02.12.2016 sumu 68,88 Eur, dňa 10.10.2019 sumu 30,00 Eur, čo sporné v konaní nebolo.

15. Žalobca listom zo dňa 17.07.2016 označeným ako „Pokus o zmier pred začatím súdneho konania“ oznámil žalovanému, že k uvedenému dňu neuhradil splátku revolvingovej pôžičky. Vyzval ho na zaplatenie vyúčtovaných zmluvných pokút a všetkých doteraz neuhradených splátok v lehote do 3 dní a upozornil ho na možnosť zosplatnenia všetkých záväzkov.

16. Faktúrou č. 916002011 (týkajúcou sa splátky č. 5) zo dňa 16.06.2016 a splatnou dňa 26.6.2016 fakturoval žalobca žalovanému zmluvnú pokutu 380,40 Eur na základe Zmluvy o revolvingovej pôžičke č. 229862, t.j. vo výške 5 % z výšky pôžičky.

17. Faktúrou č. 916002247 (týkajúcou sa splátky č. 6) zo dňa 17.07.2016 a splatnou dňa 27.07.2016 fakturoval žalobca žalovanému zmluvnú pokutu 380,40 Eur na základe Zmluvy o revolvingovej pôžičke č. 229862, t.j. vo výške 5 % z výšky pôžičky.

18. Z čl. 4 bod 4.1 zmluvy vyplýva, že za poskytnutie úveru sa dlžník zaväzuje zaplatiť veriteľovi zmluvnú odmenu, ktorá predstavuje úroky za poskytnutie úveru. Zmluvná odmena predstavuje 3.608,-Eur a je splatná ku dňu poskytnutia úveru. V čl. 9 bod 9.1 zmluvy bolo uvedené, že zmluvné strany sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok vyplývajúcich z tejto zmluvy ku dňu poskytnutia úveru, a to pohľadávky Dlžníka podľa čl. 1.1 tejto Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa podľa čl. 4.1 tejto Zmluvy. Rozdiel vo výške 4.000,-Eur bude ku dňu poskytnutia úveru uhradený Veriteľom na vyššie uvedený bankový účet Dlžníka.

19. V čl. 12 bod 12.1 zmluvy bolo dohodnuté, že v prípade omeškania Dlžníka s úhradou splátky úveru o viac ako 15 dní po termíne splatnosti je Veriteľ oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty vo výške 5 % z nominálnej výšky úveru.

20. V čl. 12 bod 12.3 zmluvy bolo dohodnuté, že v prípade, že Dlžník neuhradí splátku podľa aktuálneho splátkového kalendára riadne a včas a/alebo je v omeškaní s úhradou iného peňažného záväzku podľa tejto Zmluvy a/alebo v prípade, že poruší niektoré ustanovenia tejto Zmluvy, najmä ustanovenia ods. 17.1. a/alebo v prípade, že ktorékolvek z prehlásení dlžníka uvedené v tejto Zmluve či v Žiadosti o poskytnutie úveru je alebo sa stane nepravdivé:

(a) je Veriteľ oprávnený odstúpiť od Zmluvy, a

(b) stávajú sa okamžite splatnými všetky záväzky Dlžníka podľa tejto Zmluvy, a

(c) je Veriteľ oprávnený jednostranne okamžite vypovedať túto Zmluvu na základe písomného oznámenia doručeného Dlžníkovi. Okamžitou výpoveďou sa zmluvný vzťah končí ku dňu doručenia písomného oznámenia Dlžníkovi.“

21. Podľa § 261 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“) v znení účinnom ku dňu 09.12.2015, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 497 ObZ zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

23. Podľa § 503 ods. 1 ObZ záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

24. Podľa § 503 ods. 2 ObZ, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

25. Podľa § 504 ObZ dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

26. Podľa § 506 ObZ, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

27. Podľa § 544 ods. 1 Občiansky zákonník (ďalej „OZ“), ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

28. Predmetom konania je nárok žalobcu voči žalovanému na zaplatenie sumy 4.599,92 Eur s 9% úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 02.08.2016 do zaplatenia. Uvedená suma predstavuje podľa žalobcu súčet neuhradených splátok vo výške 3.839,12 Eur, ktoré boli zosplatené na základe zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 09.12.2015 a sumu 2 x po 380,40 Eur, ktorá predstavuje vyúčtovanú zmluvnú pokutu za oneskorenú úhradu piatej a šiestej splátky podľa čl. 12 bod 12.1 zmluvy.

29. Okresný súd konštatoval existenciu zmluvného obchodno-záväzkového vzťahu medzi stranami sporu podľa § 261 a nasl. ObZ vychádzajúc z obsahu zmluvy o úvere a žiadosti o úver, v ktorých bol žalovaný identifikovaný ako podnikateľ, ako aj z prehlásenia žalovaného o poskytnutí úveru na podnikateľské účely a nejedná sa preto v danom prípade o spotrebiteľský vzťah. Ďalej konštatoval nespornú skutočnosť uzavretia zmluvy o úvere, predmetom ktorej bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanému úver 7.608,-Eur a záväzok žalovaného uhradiť úver dvanástimi splátkami po 634,-Eur. Konštatoval aj zosplatenie celého úveru na základe nesplnenia povinnosti žalovaného v dohodnutej lehote splatnosti uhrádzať splátky. Na základe uvedeného preto okresný súd priznal žalobcovi sumu 4.599,92 Eur, pozostávajúcu z čiastky 3.839,12 Eur, ku ktorej pripočítal aj dvakrát vyúčtovanú zmluvnú pokutu po 380,40 Eur.

30. Žalovaný v priebehu celého konania namietal povahu zmluvného vzťahu medzi stranami sporu. Tvrdil, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah a bol pracovníčkou žalobcu uvedený do omylu pri uzatváraní tohto vzťahu tak, aby predložil doklady identifikujúce ho ako podnikateľa živnostníka. Namietal aj výšku

požadovanej sumy, keď mu podľa dokladov bola poskytnutá reálne suma 4.000,-Eur, z ktorej uhradil podľa jeho tvrdenia sumu 3.700,-Eur, ďalej namietal výšku dohodnutých úrokov v sume 3.608,-Eur, ktoré považoval za neprípustné a úžernícke, namietal premlčanie uplatneného nároku ako aj nedoručenie písomného vyhlásenia o splatnosti úveru. Všetky vyššie uvedené výhrady zopakoval aj v odvolaní proti napadnutému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

31. Odvolací súd posudzoval odvolanie žalovaného podľa jeho obsahu v súlade s čl. 11 ods. 1 a § 124 ods. 1 CSP. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal voči napadnutému rozhodnutiu, že napriek vyššie uvedeným výhradám a námietkam bolo žalobe v celom rozsahu vyhovie a navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť, je odvolanie dôvodné.

32. Na prvom mieste odvolací súd konštatuje, že žalovaný v priebehu celého konania namietal spotrebiteľský charakter vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, pričom súd prvej inštancie dospel k inému záveru a považoval vzťah medzi stranami sporu za obchodno-právny, vzhľadom na označenie žalovaného v žiadosti o poskytnutie úveru, vzhľadom na jeho identifikačné údaje uvedené v samotnej zmluve o úvere ako aj vzhľadom na vyhlásenie žalovaného v žiadosti o úver, že žiada o úver na podnikateľské účely. V tomto štádiu odvolací súd konštatuje, že tvrdenia žalovaného o tom, že vzťah medzi stranami sporu je spotrebiteľský, keď mal byť žalovaný uvedený do omylu pracovníčkou žalobcu tak, aby predložil doklady identifikujúce žalovaného ako podnikateľa a nie ako spotrebiteľa, nie sú preukázané a podložené dôkaznými prostriedkami. Samotné tvrdenie žalovaného o spotrebiteľskom charaktere vzťahu medzi stranami sporu, ktoré žalobca popiera a je sporné, nie je postačujúce na preukázanie tohto tvrdenia. Okrem povinnosti tvrdenia zaťažuje procesnú stranu sporu aj dôkazná povinnosť, t.j. preukázanie svojho tvrdenia príslušnými dôkaznými prostriedkami

33. Okrem svojho tvrdenia, žalovaný o tom, že bol uvedený do omylu pri predkladaní dokladu zo strany zamestnankyne žalobcu, neuviedol žiadne iné skutkové okolnosti a nenavrhol ani vykonanie žiadnych dôkazov. Procesná obrana žalovaného bola preto v tejto časti len vo všeobecnej rovine tvrdenia, bez jeho preukázania, pričom okresný súd v okamihu vydania napadnutého rozhodnutia nemal v konaní iné dôkazy ako tie, ktoré vyhodnotil správne, pokiaľ zo samotnej zmluvy o úvere a zo žiadosti o úver vyhodnotil vzťah medzi stranami sporu ako obchodno-právny.

34. Odvolací súd pripomína, že v samotnej žiadosti o poskytnutie úveru podpísanej žalovaným zo dňa 07.12.2015 (č. I. 4 spisu) sa ako prílohy k žiadosti o poskytnutie úveru zo strany žalovaného uvádzajú výhradne doklady z podnikateľskej činnosti (daňové priznanie za rok 2013, 2014). V žiadosti sú uvedené identifikačné údaje o žalovanom ako podnikateľovi s uvedením čísla registrácie v živnostenskom registri, jeho IČO, s uvedením dátumu začatia podnikania od 15.11.1995, s uvedením odboru podnikania - sprostredkovanie obchodu. Všetky vyššie uvedené skutočnosti, ako aj označenie žalovaného v zmluve a určenie poskytnutia úveru na podnikanie podľa čl. 1.1 úverovej zmluvy preukazujú záver súdu prvej inštancie o tom, že ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia mal v konaní preukázaný charakter vzťahu medzi stranami sporu ako obchodno-právny.

35. Žalovaný na preukázanie svojich tvrdení o spotrebiteľskom vzťahu (uvedenie do omylu zamestnankyňou žalobcu pri uzatváraní zmluvy) nepredložil a ani neoznačil žiadne dôkazy a okresný súd preto vychádzal z rozsahu vykonaného dokazovania a zo skutkového stavu zisteného ku dňu vyhlásenia napadnutého rozhodnutia v súlade s § 154 CSP.

36. Súd prvej inštancie na základe ním vykonaného dokazovania ku dňu vyhlásenia napadnutého rozhodnutia z existujúcej dôkaznej situácie a zisteného skutkového stavu správne dospel k záveru o obchodno-právnom charaktere vzťahu medzi žalobcom a žalovaným podľa § 261 a nasl. ObZ. Napriek vyššie uvedenému nie je možné podľa odvolacieho súdu napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť.

37. Ako bolo uvedené vyššie žalovaný v priebehu celého konania napádal výšku uplatnenej sumy zo strany žalobcu, keď tvrdil, že mu bola poskytnutá suma nie 7.608,-Eur, ale suma 4.000,-Eur, z ktorej zaplatil čiastku 3.700,-Eur. V priebehu celého konania žalovaný namietal aj neprípustnú výšku úrokov v sume 3608,-Eur, namietal aj premlčanie uplatneného nároku a nedoručenie písomného vyhlásenia o splatnosti úveru. Odvolací súd musí konštatovať, že ku žiadnej z vyššie uvedených výhrad sa okresný

súd v napadnutom rozhodnutí vôbec nevyjadril a nevysporiadal sa s nimi, pričom žalovaný túto procesnú obranu v odvolaní zopakoval.

38. Na jednej strane súd prvej inštancie v bode 8 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia konštatoval preukázanú skutočnosť, že žalobca poskytol žalovanému sumu 4.000,-Eur, pričom z tejto čiastky žalovaný uhradil 3.768,88 Eur, čo nebolo sporné. Na druhej strane v bode 33 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia okresný súd konštatuje, že predmetom zmluvy o úvere bolo poskytnutie úveru vo výške 7.608,-Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť dvanástimi mesačnými splátkami po 634,-Eur. Napriek tomu, že žalovaný v priebehu celého konania, ako to uviedol aj v odvolaní, namietal výšku uplatnenej sumy, keď tvrdil, že úver mu bol reálne poskytnutý vo výške 4.000,-Eur (čo konštatoval aj okresný súd v bode 8 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia), okresný súd žiadnym spôsobom v napadnutom rozhodnutí nereagoval na procesnú obranu žalovaného o správnosti žalobcom vyčíslenej istiny 3.839,12 Eur.

39. Z napadnutého rozhodnutia žiadnym spôsobom nevyplýva, akým spôsobom dospel okresný súd k tejto výške neuhradenej sumy napriek tomu, že žalobca ju v žalobe uviedol ako rozdiel medzi výškou úveru 7.608,-Eur (označeného ako „nominálna výška úveru“) a čiastkou splátok vo výške 3.768,88 Eur. V napadnutom rozhodnutí súd prvej inštancie, napriek výhradám a námietkam žalovaného uvedených aj v odvolaní o reálnej výške úveru 4.000,-Eur a napriek súdom prvej inštancie zistenej nespornej skutočnosti o úhradách žalovaného vo výške 3.768,88 Eur, žiadnym spôsobom neodôvodnil na základe čoho dospel k záveru o správnej výške neuhradeného zostatku úveru v čiastke 3.839,12 Eur. Napadnuté rozhodnutie nedáva žiadnu odpoveď na procesnú obranu žalovaného a nijakým spôsobom neodôvodňuje správnosť žalobcom uplatneného neuhradeného zostatku úveru, pričom výška reálne vyplateného úveru ako aj suma splátok uhradených zo strany žalovaného sporná nebola.

40. V priebehu celého konania, ako aj v odvolaní, žalovaný namietal výšku dohodnutých úrokov za poskytnutie úveru v sume 3.608,-Eur. Tieto úroky považoval žalovaný za úžernícke, neprijateľné a v rozpore so zákonom. Tvrdenie žalovaného o takto dohodnutej výške úrokov v sume 3.608,-Eur za poskytnutie úveru zodpovedá článku 4. bod 4.1, ako aj článku 9 bod 9.1 zmluvy. Podľa čl. 4. bod 4.1 zmluvy suma 3.608,-Eur bola dohodnutá ako odmena za poskytnutie úveru a predstavuje úroky za poskytnutie úveru.

41. Napriek tomu, že žalovaný v priebehu celého konania, ako aj v odvolaní, namietal výšku takto dohodnutých úrokov (ktorá vzhľadom na výšku úveru 4.000,-Eur a pri dohodnutej dobe splatenia úveru v období 12 mesiacov predstavuje 92% ročne z poskytnutej istiny), okresný súd neodpovedal žiadnym spôsobom na výhrady žalovaného o neprimeranosti výšky takto dohodnutých úrokov za poskytnutie úveru a ani touto časťou procesnej obrany žalovaného sa v napadnutom rozhodnutí vôbec nezaoberal. Napriek tomu, že okresný súd posúdil vzťah medzi stranami sporu na základe vykonaného dokazovania ako obchodno-závazkový, tento záver nezavazuje okresný súd povinnosti vysporiadať sa so všetkými relevantnými námietkami a procesnou obranou žalovaného, v danom prípade s tvrdením o neprimeranej výške úrokov za poskytnutie úveru. Napadnuté rozhodnutie v žiadnej časti odôvodnenia nedáva odpoveď na otázku, ako sa okresný súd vysporiadal s touto námietkou a výhradou žalovaného o neprimeranosti dohodnutých úrokov za poskytnutie úveru, a to bez ohľadu na to, že súd považoval vzťah medzi stranami sporu za spor za obchodno-závazkový.

42. Odvolací súd dopĺňa, že procesná obrana žalovaného vo vzťahu k uplatnenej výške úveru a k neprijateľným úrokom za poskytnutie úveru spolu súvisí, a to vzhľadom na znenie čl. 1 bod 1.1 pri určení nominálnej výšky úveru 7.608,-Eur, vzhľadom na znenie čl. 4 bod 4.1 o dohodnutých úrokoch za poskytnutie úveru vo výške 3.608,-Eur, ako aj vzhľadom na znenie čl. 9 bod 9.1 zmluvy o tom, že pohľadávka žalobcu na zaplatenie odmeny za úver vo výške 3.608,-Eur sa započítava oproti pohľadávke žalovaného na poskytnutie úveru do tejto výšky. Vzhľadom na dohodu o 12 mesačných splátkach po 634,-Eur sa okresný súd v žiadnej časti napadnutého rozhodnutia výhradami žalovaného o výške úveru a neprípustnej výške dohodnutých úrokov nezaoberal, žiadnym spôsobom sa nevysporiadal s procesnou obranou žalovaného a žiadnym spôsobom neodôvodnil ani správnosť žalobcom uplatnenej pohľadávky vo výške 3.839,12 Eur (súčet neuhradených splátok po zosplatení úveru).

43. V priebehu konania, ako aj v odvolaní, žalovaný namietal premlčanie uplatneného nároku, pričom okresný súd sa v žiadnej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevysporiadal s touto procesnou obranou a neuviedol ani žiadne dôvody, prečo na túto námietku neprihliadol.

44. V priebehu celého konania, ako aj v odvolaní, žalovaný namietal nedoručenie písomného vyhlásenia splatnosti úveru. Súd prvej inštancie sa s touto námietkou opätovne v napadnutom rozhodnutí žiadnym spôsobom nevysporiadal, pričom jej vyriešenie má vplyv nielen na posúdenie nároku žalobcu na zaplatenie istiny a zmluvnej pokuty, ale aj na uplatnené úroky z omeškania. Napadnuté rozhodnutie neobsahuje dôvod, prečo na túto procesnú obranu okresný súd neprihliadol, keď na druhej strane priznal žalobcovi z celého ním uplatneného nároku úroky z omeškania od 02.08.2016. Okresný súd teda nedal odpoveď na otázku, ku ktorému dátumu považuje úver za zosplatnený a ku ktorému dátumu považuje priznané nároky (istina a zmluvné pokuty) za splatné, a to napriek tomu, že žalovaný uplatnil námietku nedoručenia oznámenia o zosplatnení úveru. Napadnuté rozhodnutie teda nedáva odpoveď na otázku, či k dátumu 01.08.2016 okresný súd považoval pohľadávku žalobcu voči žalovanému za splatnú a ak áno, na základe akých skutočností.

45. Pokiaľ preto žalovaný v odvolaní poukazoval na ním namietanú výšku uplatnenej sumy, na neprijateľnú výšku úrokov za poskytnutie úveru, na premlčanie a nepreukázanie doručenia písomného vyhlásenia o splatnosti úveru, je v tejto časti odvolanie dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, zmätočné bez uvedenia akýchkoľvek dôvodov, skutkových zistení, úvah a právnych záverov, ktorými by sa vysporiadal s vyššie uvedenou procesnou obranou žalovaného. Okresný súd nároku žalobcu vyhovel v celom rozsahu bez toho, aby dal žalovanému odpoveď na ním vznesené výhrady a námietky, t. j. bez toho aby sa vysporiadal s procesnou obranou žalovaného vo vyššie uvedenom rozsahu. Záver súdu prvej inštancie, ktorým vyhovel nároku žalobcu v celom rozsahu, vrátane príslušenstva je preto z tohto pohľadu nesprávny/predčasný, nakoľko chýba akákoľvek skutková a právna argumentácia okresného súdu v napadnutom rozhodnutí vo vzťahu k vyššie uvedeným skutkovým a právnym výhradám žalovaného voči uplatnenému nároku. Posúdenie výšky poskytnutého úveru pri zohľadnení uhradených splátok úveru, ako aj povahy a výšky úroku za poskytnutie úveru, posúdenie dohody o zápočte časti úveru s dohodnutými úrokmi, vysporiadanie sa s otázkou premlčania a doručenia oznámenia o zosplatnení úveru sú pritom základnými a rozhodujúcimi skutočnosťami ovplyvňujúcimi výsledok tohto sporu vzhľadom na procesnú obranu uplatnenú žalovaným.

46. Je povinnosťou súdu a zároveň právo strany sporu, aby napadnuté rozhodnutie obsahovalo vysporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní, ktoré môžu mať vplyv na konečné rozhodnutie, a je povinnosťou súdu riadne zdôvodniť svoje rozhodnutie. Pokiaľ rozhodnutie súdu neobsahuje vysporiadanie sa so všetkými okolnosťami dôležitými pre rozhodnutie a neobsahuje riadne odôvodnenie, takéto rozhodnutie neumožňuje odvolaciemu súdu preskúmať napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu skutkových tvrdení strán sporu. Nedostatok odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, resp. jeho zmätočnosť, ktorá v konečnom dôsledku spôsobuje nedostatočné odôvodnenie a nevysporiadanie sa s relevantnými skutočnosťami, je porušením práva strany sporu na spravodlivý proces z dôvodu nesprávneho postupu súdu prvej inštancie. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je nedostatočné, zmätočné a predčasné, nemajúce čiastočne oporu v zistenom skutkovom stave. Odvolací súd preto konštatuje predčasnú záver súdu prvej inštancie o vzniku nároku žalobcu na zaplatenie dlžnej sumy, vrátane príslušenstva od 02.08.2016, keď súd prvej inštancie sa žiadnym spôsobom nevysporiadal so všetkými vyššie uvedenými výhradami a tvrdeniami žalovaného vo vzťahu k výške sumy, k výške úrokov za poskytnutie úveru, k premlčaniu a nedoručeniu oznámenia o zosplatnení úveru. Napadnuté rozhodnutie preto trpí nedostatočným odôvodnením a záver súdu prvej inštancie o vzniku nároku na zaplatenie dlžnej sumy v celom rozsahu je preto predčasný/nesprávny.

47. Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR vyplýva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba na tie, ktoré majú význam pre rozhodnutie a zostali sporné (napr. nález Ústavného súdu II. ÚS 78/95 zo dňa 16.03.2005). Strana sporu má však nárok na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ktoré musí byť dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu jeho správnosti v konaní o opravnom prostriedku. Pokiaľ v rozhodnutí absentuje vysporiadanie sa so spornými skutkovými tvrdeniami, resp. pokiaľ pre zmätočnosť nie je možné zistiť úvahy, dôvody skutkové a právne zhodnotenie okresného súdu, ktoré môže mať vplyv na rozhodnutie o uplatnenom nároku, ide o nepreskúmateľné rozhodnutie. Takéto rozhodnutie porušuje práva účastníka na spravodlivý proces, pretože mu upiera možnosť skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov. Odvolanie žalovaného je preto dôvodné.

48. Odvolací súd preto napadnuté rozhodnutie okresného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP.

49. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní opätovne posúdi žalobcom uplatnený nárok v celom rozsahu vychádzajúc z vykonaného dokazovania a pri zohľadnení procesnej obrany žalovaného voči uplatnenému nároku týkajúcej sa výšky uplatnenej sumy pri zohľadnení výšky čerpania úveru a zistenej výšky úhrad. Okresný súd pri zisťovaní výšky uplatnenej sumy posúdi úpravu výšky úveru a dohodnutých úrokov podľa čl. 1 bod 1.1, čl.4 bod 4.1 a čl. 9 bod 9.1 zmluvy, vysporiada sa s výhradou žalovaného o neprípustnosti dohodnutých úrokov za poskytnutie úveru, vysporiada sa s uplatnenou námietkou premlčania ako aj s tvrdením žalovaného o nedoručení vyhlásenia o splatnosti úveru. Až na základe vysporiadania sa s uvedenou procesnou obranou žalovaného okresný súd po vykonaní dokazovania opätovne rozhodne o uplatnenom nároku žalobcu a svoje rozhodnutie dostatočne a preskúmateľným spôsobom odôvodní vo vzťahu k nároku uplatneného žalobcom ako aj vo vzťahu k uplatnenej procesnej obrane žalovaného. Súd prvej inštancie ďalej posúdi, či označenie žalovaného v žalobe pri uvedení adresy pobytu zodpovedá ust. § 133 ods. 1 CSP.

50. Z obsahu podaného odvolania žalovaného vyplýva, že podal odvolanie voči napadnutému rozhodnutiu v celom rozsahu, t. j. aj proti druhej výrokovej vete o náhrade trov konania. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd zrušil prvú výrokovú vetu napadnutého rozhodnutia, ktorou okresný súd žalobe vyhovel, zrušil aj druhú výrokovú vetu napadnutého rozhodnutia o trovách konania, ktorý výrok je závislým výrokom voči prvej výrokovej vete napadnutého rozhodnutia.

51. O náhrade trov prvostupňového ako aj odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 396 ods. 3 CSP v novom rozhodnutí o veci.

52. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).